

som en Uting, at de paa Andres Beforsning skulle nyde den aandelige Pleie, om man vil, den vigtigste Gjerning i hele Riket. Jeg vilde derfor som sagt meget ønske, at den høitagtede Kultusminister saa snart som muligt vilde forelægge et Udkast til Lov i den af mig paaapegede Retning; jeg vilde ønske, at han havde forelagt det ligesaa tidligt som det foreliggende.

Disse ere omtrent de Hovedindvendinger, jeg har at gjøre ved det foreliggende Forslag; i Enkeltighederne skal jeg ikke forbyde mig. — Der er kun endnu et Par Bemærkninger, jeg kunde ønske at gjøre til de Udtalelser, vi have hørt fra ærede Medlemmer, og jeg skal først indbegaae en Bemærkning af det ærede Medlem for Randers Amts 5te Valgkreds (Mouvier-Peterfen). Det ærede Medlem vilde paa ingen Maade have, at Præstegaardsavlingen skulde tages bort fra Præsten; han vilde indrømme en Bortforpagtning af Præstegaardsjorden, men ingenlunde at gaae den Veie, som Lovforslaget tilsigter. Som Grund for denne sin Mening anførte han, at Præsten ikke godt vilde kunne udføre de fornødne Njoreture, Embeds- og Familie-Reiser, hvis man vilde indskrænke hans Nøling saameget, at han kun kunde holde to Heste. Min Erfaring gaaer nu i den modsatte Retning i ikke saa faa Tilfælde, og den er ogsaa gaaet i modsat Retning ved Veiligheder, hvor man har ønsket Præsten i recent kirkelige Handlinger. Jeg har saaledes hørt Præster anføre som Grund for, at de ikke kunde befordre sig selv, som desværre ikke ved Lov er dem paalagt, f. Ex. til Hjemmedaab, idet dette Forlangende skete paa Tider, hvor den verdslige Gjerning i Marken forbrede Fjoll og Heste; jeg har hørt dem anføre, at det ikke var dem beleiligt paa den Tid paa Grund af, at de havde meget Markarbeide at udføre. Jeg antager derfor, at Præsterne, naar man indskrænkede deres verdslige Gjerning, bedre vilde kunne varetage det, der virkelig er deres Gjerning, nemlig den aandelige Pleie. — Jeg hørte dernæst det ærede Medlem for Mariibo Amts 3die Valgkreds (Barfod) sige, at man ikke saaledes skulde sthyde Præsten frem paa en Piedestal, gjøre ham til andet end et virkelig Menneffe i Menigheden. Jeg maa tilstaae, at jeg deler denne Mening med ham,

men det forekommer mig, at netop det foreliggende Lovforslag er isærd med at sthyde ham frem paa en saadan Piedestal. Der vil vist Ingen kunne nægte mig, at hvis man gaaer ind paa Lovforslaget, som det foreligger, saa har man netop sat ham frem for alle andre Embedsmænd i Staten; han kom da til at indtage en egen Stilling i Staten ligeoverfor alle andre Embedsmænd, ja jeg kan næsten sige til at indtage en egen Stilling ligeoverfor hele det øvrige Samfund; altsaa man er isærd med at sthyde ham frem paa en Piedestal, hvilket jeg ikke ønsker, man skal gjøre, istedetfor at tage ham ligefrem som Menneffe staaende mellem os. Jeg skal endnu udtale — og jeg veed ikke nogen klarere Maade at udtrykke min Tanke paa end ved at gjentage de Ord, som igaar bleve udtrede af det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen), der i den Grad tiltale mig, at jeg vil slutte mit Foredrag med de selvsamme. Han sagde nemlig, at hvis denne Lov skulde komme til at træde ud i Riket og vise sin Virksomhed for begge Parter, baade Øvere og Lagere, saa vilde det see sørgeligt ud, og det skulde derfor bebrøve ham, hvis en saadan Lov kom ud. Jeg siger det Samme, og jeg siger det paa de Folks Begne, med hvem jeg har været i Berøring, og som have kunnet gjøre sig et Begreb om, hvad det er, man tilsigter, efter som dette Arbeide tidligere har foreligget, saa man har kunnet gjøre sig bekendt dermed. Hvis vi vilde hyde Fjoll et Lov som denne, hvorefter man vil afløse Tjendeforholdet og gagere Præsterne med en fast Løn; saa ville vi efter min Mening gjøre Øberne en meget daarlig Tjeneste. Kan dette Lovforslag derfor ikke undergaae bethdelige Forandringer, især saadanne Endringer, som de ærede Nigsdagsmænd for Holbet Amts 2den Valgkreds (Tscherning) og Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) have henpeget til, vil jeg ingenlunde kunne give det min Stemme, og det skulde gjøre mig meget ondt, om det skulde blive ophøiet til Lov. Med disse Bemærkninger skal jeg slutte.

S. N. Hansen: Jeg skal begynde med at udtale, at naar jeg igaar, da jeg havde Ordet, kom til at hyltre, at der efter denne Lov